

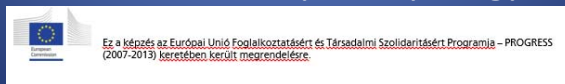


Az egyenlőség uniós jogi keretei

Budapest, 2016. október 6.

Mathias Möschel

(Egyetemi tanár - Közép-európai Egyetem)



EK/EU szerződések

I) EUMSZ 157. cikke (korábban az EGK-Szerződés 119. cikke és az EK-Szerződés 141. cikke)

A férfi és a női munkavállalók (egyenlő értékű munkáért járó) egyenlő díjazásának elve

- EUB, Defrenne II-ügy (43/75. sz.) - közvetlen hatály
- EUB, Schröder-ügy (50/96. sz.) - alapvető jogok

II) EUMSZ 19. cikke (korábban az EK-Szerződés 13. cikke)

Lehetővé teszi a Tanács számára, hogy fellépjen a – többek között – nemen alapuló hátrányos megkülönböztetés ellen

Az Európai Unió alapjogi chartája

I) 21. cikk

A nemen alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma

II) 23. cikk

A nők és férfiak közötti egyenlőség elve minden területen, így a foglalkoztatás, a munkavégzés és díjazás terén is

III) 33. cikk

Családhoz és munkához való jog, gyermekvállalással összefüggő okból történő elbocsátás tilalma, fizetett szülési és szülői szabadság

Egyenlő bánásmódról szóló uniós irányelvek

I) 75/117/EGK irányelv

a férfiak és a nők egyenlő díjazása elvének alkalmazására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről

II) 76/207/EGK irányelv

a férfiak és a nők közötti egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel és a munkakörülmények terén történő végrehajtásáról

III) 86/378/EGK irányelv

a férfiak és a nők közti egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról

IV) 92/85/EGK irányelv

a várandós, a gyermekágyas vagy szoptató munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről

Egyenlő bánásmódról szóló uniós irányelvek (folyt.)

V) 97/80/EK irányelv

a nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés esetén a bizonyítási teherről

VI) 2004/113/EK irányelv

a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elve a munkaerőpiacon kívül (pl. árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés)

VII) 2006/54/EK irányelv (átdolgozott szöveg)

a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról

VIII) 2010/18/EU irányelv

a szülői szabadságról

IX) 2010/41/EU irányelv

az önálló vállalkozói tevékenységet folytató férfiak és nők közötti egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról

Nemzetközi okmányok

I) Európa Tanács (CoE)

a) Emberi Jogok Európai Egyezménye (1950)

14. cikk: a – többek között nemen alapuló – megkülönböztetés tilalma

- EJE: Zarb Adami kontra Málta (2006)
- EJE: Opuz kontra Törökország (2009)
- EJE: Konstantin Markin kontra Oroszország (GC, 2012)

b) Európai Szociális Charta (1961/1996)

8. cikk: A dolgozó nők védelemhez való joga

20. cikk: Esélyegyenlőséghez és egyenlő bánásmódhoz való jog a munkavállalás terén, nemen alapuló megkülönböztetés nélkül

E. cikk: a – többek között nemen alapuló – megkülönböztetés tilalma

c) a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelemről szóló isztambuli egyezmény (2011)

Nemzetközi okmányok (folyt.)

II) Egyesült Nemzetek

- a) A nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetés minden formájának kiküszöböléséről szóló egyezmény (CEDAW, 1979)
- b) Az ENSZ nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményének az emberkereskedelem, különösen a nők és gyermekek kereskedelme megelőzéséről, visszaszorításáról és büntetéséről szóló jegyzőkönyve (2003)

III) Nemzetközi Munkaügyi Szervezet

- a) Egyenlő díjazásról szóló 1951. évi egyezmény (100. sz.)
- b) Megkülönböztetésről szóló 1958. évi egyezmény (munkavégzés és foglalkoztatás) (111. sz.)
- c) A családi kötelezettségekkel bíró munkavállalókról szóló 1981. évi egyezmény (156. sz.)
- d) Az anyaság védelméről szóló 2000. évi egyezmény (183. sz.)